

ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

**Кукурудзяк А.В., здобувач*,
Вінницький коледж національного університету
харчових технологій**

Активне використання в сучасних умовах господарювання нематеріальних активів є однією із основних складових забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємств. Тому необхідні ефективні методи й інструменти підтримки рішень щодо таких специфічних активів на всіх рівнях їх функціонування. Недостатньо сформований ринок нематеріальних активів, складність, часові обмеження, високий динамізм потребує нових підходів до прийняття рішень у даній сфері.

Так як бухгалтерська інформація та фінансова звітність виступає першоджерелом розробки управлінських рішень щодо нематеріальних активів то розглянемо підходи до управління нематеріальними активами сучасними науковцями з точки зору як обліку так і управління. Легенчук С.Ф. [3, С.12] розробив просторову модель інформації, що надається системою бухгалтерського обліку про вартість підприємства для потреб управління в умовах нової економіки, яка враховує виникнення синергетичних ефектів від взаємодії інтелектуальних активів.

Крупельницька І.Г. [2, С.3] зосередила увагу на координатно-векторній моделі для комплексного оцінювання матеріальних і нематеріальних активів, використання якої дозволить ефективно оцінювати стан ресурсів і прогнозувати рівень конкурентного потенціалу підприємств

Слободянюк Н.О. [4, С.3] базувала свою розробку на основі системного підходу, тобто складові представлено суб'єктом, об'єктом та механізмом управління; блоками входу й виходу; наявністю зворотних зв'язків. Розроблено алгоритм прийняття управлінських рішень при виборі варіанта комерціалізації нематеріальних активів.

Дишкант М.В. [1, С.4] побудував модель для вибору комбінації альтернативних методів інвестицій у нематеріальні активи з метою максимізації додаткового прибутку розроблено модель для визначення максимального доходу від використання об'єктів нематеріальних активів з урахуванням динаміки розвитку підприємства та впливу джерел фінансового забезпечення.

* Науковий керівник – Федулова І.В., д.е.н., професор

Для вдосконалення системи управління нематеріальними активами в сучасних умовах пропонуємо використовувати інтелектуальну систему управління, яка базуватиметься на елементах об'єктно-орієнтованого аналізу та проектування. Основний принцип такого підходу криється у вмінні мислити об'єктами. Для того щоб приймати ефективні управлінські рішення на підприємстві у сфері управління нематеріальними активами необхідно в першу чергу мати уяву якими саме об'єктами нематеріальних активів володіє підприємство, адже ми розуміємо що більшість нематеріальних активів не ідентифікуються взагалі, або їх вартість не достовірно відображаються в балансі та інших формах звітності. З цією метою необхідно ідентифікувати об'єкти нематеріальних активів у кожному структурному підрозділі та класифікувати їх за сферою використання у виробничому чи організаційному процесі: використовуються, не використовуються, потенційні. Сформовані бази даних доповнити інформацією: вартість; спосіб отримання (створені, отримані, обміняні, внесені до статутного фонду); індивідуальна характеристика (можливість відокремлення від підприємства: продаж, обмін); термін корисного використання; очікувана економічна вигода, ефект.

При застосуванні об'єктно-орієнтованого аналізу в управлінні нематеріальними активами велика увага необхідно визначити предметну характеристику кожного об'єкту, а в процесі об'єктно-орієнтованого проектування визначають програмні об'єкти і способи їх взаємодії з метою задоволення системних вимог. Об'єктно-орієнтований аналіз пов'язаний з характеристикою предметної галузі з точки зору класифікації об'єктів. Декомпозиція предметної галузі задачі складається в ідентифікації понять, атрибутів і асоціацій із предметної галузі, що мають важливе значення для вирішення основних задач. Результат виражається в моделі предметної галузі – представлення понять, виражених в термінах предметної галузі задач. В даному випадку необхідно представити всю понятійну класифікацію нематеріальних активів, що може бути представлена на підприємстві.

Як висновок можна узагальнити, що застосування автоматизованої системи допомоги прийняття управлінських рішень щодо нематеріальних активів, яка буде базуватись на сучасних інформаційних технологіях, засобах комунікації та методиках інтелектуальної обробки інформації забезпечить новий підхід до управління і швидке реагування на динамічність зовнішнього середовища. Загальний алгоритм створення системи буде відповідати загальноприйнятим підходам об'єктно-орієнтованого аналізу.

Література.

1. Дипкант М.В. Моделювання управління нематеріальними активами на підприємстві: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.03.02 „Економіко-математичне моделювання” / М. В. Дипкант. – Київ, 2003. – 14 с.
2. Крупельницька І.Г. Методичні аспекти управлінського обліку і внутрішнього аудиту науково-дослідних та конструкторських робіт: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 „Бухгалтерський облік, аналіз та аудит” / І. Г. Крупельницька – К., 2007. – 24 с.
3. Легенчук С.Ф. Бухгалтерське відображення інтелектуального капіталу: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.06.04 „Бухгалтерський облік, аналіз та аудит” / С. Ф. Легенчук. – К., 2006. – 25 с.
4. Слободянюк Н.О. Формування системи управління нематеріальними активами промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 – "Економіка та управління підприємствами"/Н. О. Слободянюк. - Маріуполь 2010. – 17 с.

КРИТЕРІЙ УЗГОДЖЕННЯ ІНТЕРЕСІВ У СИСТЕМІ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ

***Макогон В.В., к.е.н., доцент, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Мірошніченко А.В., викладач-методист, ВП "Слов'янський технікум Луганського національного аграрного університету"***

У сучасному менеджменті ефективність є однією із найбільш вживаних категорій, що застосовується для оцінювання результативності господарських рішень і рівня конкурентоспроможності підприємства. Під час оцінки ефективності важливим завданням є вибір критерію ефективності. На думку багатьох дослідників основною метою діяльності підприємства є розвиток у просторі інтересів зацікавлених груп (власників, працівників, споживачів, постачальників, суспільства тощо), а тому у якості критерію ефективності менеджменту може виступати вміння заформувати вектор господарської діяльності направлений на зростання усіх результативних показників та врахування інтересів окремих груп.